

НЕВИДИМЕЦЬ

I. Прибуття Незнайомця

Стояв холодний лютневий ранок. Дув колький вітер, сипав і крутив сніг — останній того року. Незнайомець прийшов зі станції Брембльгерст, тримаючи в обтягнутій рукавичкою руці маленьку чорну валізку. Він був закутаний з голови до п'ят, і під крисами м'якого фетрового капелюха ховалося усе його обличчя, крім блискучого кінчика носа. Сніг укривав йому плечі та груди і білим гребенем лежав на його валізці. Ледь живий від втоми, він увійшов до заїзду "Карета й коні" і жбурнув на підлогу свій багаж.

— Вогню! — закричав він. — В ім'я милосердя людського! Кімнату й вогню!

Він потунав ногами, струсив з себе у буфеті сніг і пішов слідом за місіс Гол до її вітальні торгуватися про ціну. Не заходячи в довгі переговори, він кинув на стіл пару соверенів¹ і в такий спосіб найняв собі кімнату в заїзді.

Місіс Гол запалила в коминку і, залишивши Незнайомця на самоті, подалася власноручно готувати йому поїсти. Зимової пори постоялець в Айпінзі — подія незвичайна, а тим паче постоялець, що не дуже торгується; і місіс Гол вирішила бути гідною такого щастя.

Підсмаживши грудинку і підбадьоривши свою мляву служницю Міллі кількома влучно дібраними зневажливи-

¹ *Соверен* — англійська золота монета вартістю один фунт стерлінгів. (Тут і далі — прим. ред.)

ми словами, вона понесла скатертину, тарілки та склянки у вітальню і заходилась із надзвичайним шиком накривати на стіл. Дарма що вогонь у каміні жарко горів, постоялець місіс Гол, на превелике її здивування, все ще був у пальті й капелюсі і, повернувшись до неї спиною, стояв біля вікна та дивився, як надворі падає сніг.

Руки в рукавичках він заклав за спину, а сам неначе поринув у задуму. Місіс Гол помітила, що сніг, танучи у нього на плечах, стікав на килим.

— Можна взяти ваші капелюх та пальто, сер, і висушити їх на кухні? — спитала вона.

— Ні, — не обертаючись, відповів постоялець.

Місіс Гол не певна була, чи правильно зрозуміла його, і повторила своє запитання.

Він повернув голову і глянув на неї через плече.

— Краще хай вони залишаться на мені, — з притиском відказав Незнайомець, і місіс Гол побачила, що він у великих синіх окулярах з бічними скельцями, а густі бакенбарди спускаються йому на комір пальта і цілком закривають щоки.

— Дуже добре, сер, — сказала вона. — Як ваша ласка. За хвилину в кімнаті буде тепло.

Не відповівши нічого, він знову відвернув обличчя, а місіс Гол, почувавши, що її спроби зав'язати розмову марні, поспіхом заслала стіл і вийшла з кімнати. Зайшовши знову, вона побачила, що Незнайомець, немов кам'яна статуя, і далі, згорбившись, стоїть на тому самому місці, піднявши комір пальта і спустивши вниз криси капелюха, що зовсім закривали йому обличчя й вуха. Вона досить гучно поставила на стіл яечню з грудинкою і скоріше скрикнула, аніж сказала:

— Сніданок готовий, сер!

— Дякую, — відповів Незнайомець, але не ворухнувся, доки місіс Гол не зачинила за собою дверей. Тільки тоді він повернувся і нетерпляче наблизився до столу.

Ідучи повз буфет на кухню, місіс Гол почула рівномірний стукіт ложки, якою швидко калатали в мисці.

— Оце ще мені дівчисько! — сказала місіс Гол. — А я зовсім і забула!.. Завжди вона зволікає!

І, взявшись сама розмішувати гірчицю, місіс Гол присо-
ромила Міллі за її надмірну млявість. Вона ж устигла вже
підсмажити яечню з шинкою, застелити стіл і все поробити,
поки Міллі (добра з неї помічниця!) весь цей час возилася
коло гірчиці! А тут, як на те, новий гість, що хоче пожити в
них! Місіс Гол нановнила гірчичницю і, врочисто поставив-
ши її на чорну з золотим обводом тацю, понесла до вітальні.

Постукавши у двері, вона одразу ввійшла. Її пожилець
зробив швидкий рух, і місіс Гол встигла помітити тільки
якусь білу річ, що зникла за столом. Він наче підіймав
щось із підлоги. Місіс Гол поставила на стіл гірчичницю і
лише тоді побачила, що капелюх і пальто гостя повішені на
спинці стільця перед вогнем, а мокрі черевики стоять на
чавунній решітці каміна. Решітка, звісно, може заіржаві-
ти! Місіс Гол рішуче попрямувала до каміна.

— Тепер уже можна взяти просушити ваші речі? — спи-
тала вона категоричним тоном.

— Капелюх залиште, — якимось приглушено сказав по-
жилець.

Повернувшись, місіс Гол побачила, що він підвів голову
й дивиться на неї.

З хвилину вона розглядала його, не мігши від подиву
вимовити й слова.

Щось біле, очевидно, серветку, Незнайомець притиску-
вав до нижньої частини обличчя, зовсім ховаючи під нею
підборіддя та рот, через що й був у нього такий приглуше-
ний голос. Але не це вразило місіс Гол, а те, що все чоло по-
стояльца над синіми окулярами було обвите білим бинтом,
а другий бинт закривав вуха, залишаючи на видноті лише
рожевий гострий ніс, що блищав так само, як і тоді, коли
Незнайомець прийшов. На ньому була коричнева оксами-
това куртка з піднятим високим коміром. Густе чорне во-
лося, вибиваючись пасмами з-під бинтів, надавало йому
надзвичайно дивного вигляду. Ця закутана й забинтована
голова була настільки не схожа на будь-що бачене коли-
небудь місіс Гол, що вона на хвилину аж наче закам'яніла.

Незнайомець, не віднімаючи від обличчя серветки і все
ще тримаючи її рукою в темній рукавичці, дивився на місіс
Гол крізь сині окуляри.

— Капелюх залиште, — повторив він не досить ясно через ту білу серветку.

Місіс Гол поволі прийшла до пам'яті і поклала капелюх назад на стілець перед каміном.

— Я не знала, сер, — пробелькотіла вона, — що... — І, збентежившись, замовкла.

— Дякую, — холодно сказав Незнайомець, поглядаючи то на двері, то на неї.

— Я зараз же все добре висушу, сер, — пообіцяла місіс Гол, забираючи одяг. З порога вона знову глянула на його закутану в біле голову й темні окуляри; обличчя його все ще закривала серветка. Місіс Гол здригнулася, зачиняючи за собою двері, а її лице виразно свідчило про подив та збентеження.

— Скільки живу... — прошепотіла вона. — Ото таке!

У кухню місіс Гол увійшла зовсім тихо і була занадто заклопотана своїми думками, щоб спитати в Міллі, з чим вона тепер тут вовтузиться.

А пожилець тим часом сидів і прислухався, як віддалялися її кроки. Перш ніж прибрати від рота серветку та знову взятися їсти, він пильно глянув на вікно. Проковтнувши шматок, він підозріло зиркнув на вікно ще раз, проковтнув ще шматок, а тоді встав і з серветкою в руці підійшов до вікна й опустив штору до білої муслінової завіси на нижніх шибках. В кімнаті посутеніло. Після того Незнайомець з полегшеним виглядом повернувся до сніданку.

— Бідолашний, з ним, видно, трапився якийсь нещасний випадок, а може, він переніс операцію або що, — казала місіс Гол. — Та й налякали ж мене його бинти!

Вона поклала в пічку ще вугілля й повісила пальто на спеціальну підставку для сушіння одягу.

— А ті окуляри! Наче в якогось водолаза, а не в звичайної людини...

Вона повісила сушити і його кашне.

— І весь час закриває лице серветкою... Говорить крізь неї... Може, в нього й рот травмовано... А певне...

Тут місіс Гол повернулася, неначе раптом згадала щось.

— Матінко моя! — раптом змінила вона тему. — А млинці й досі не готові, Міллі?